

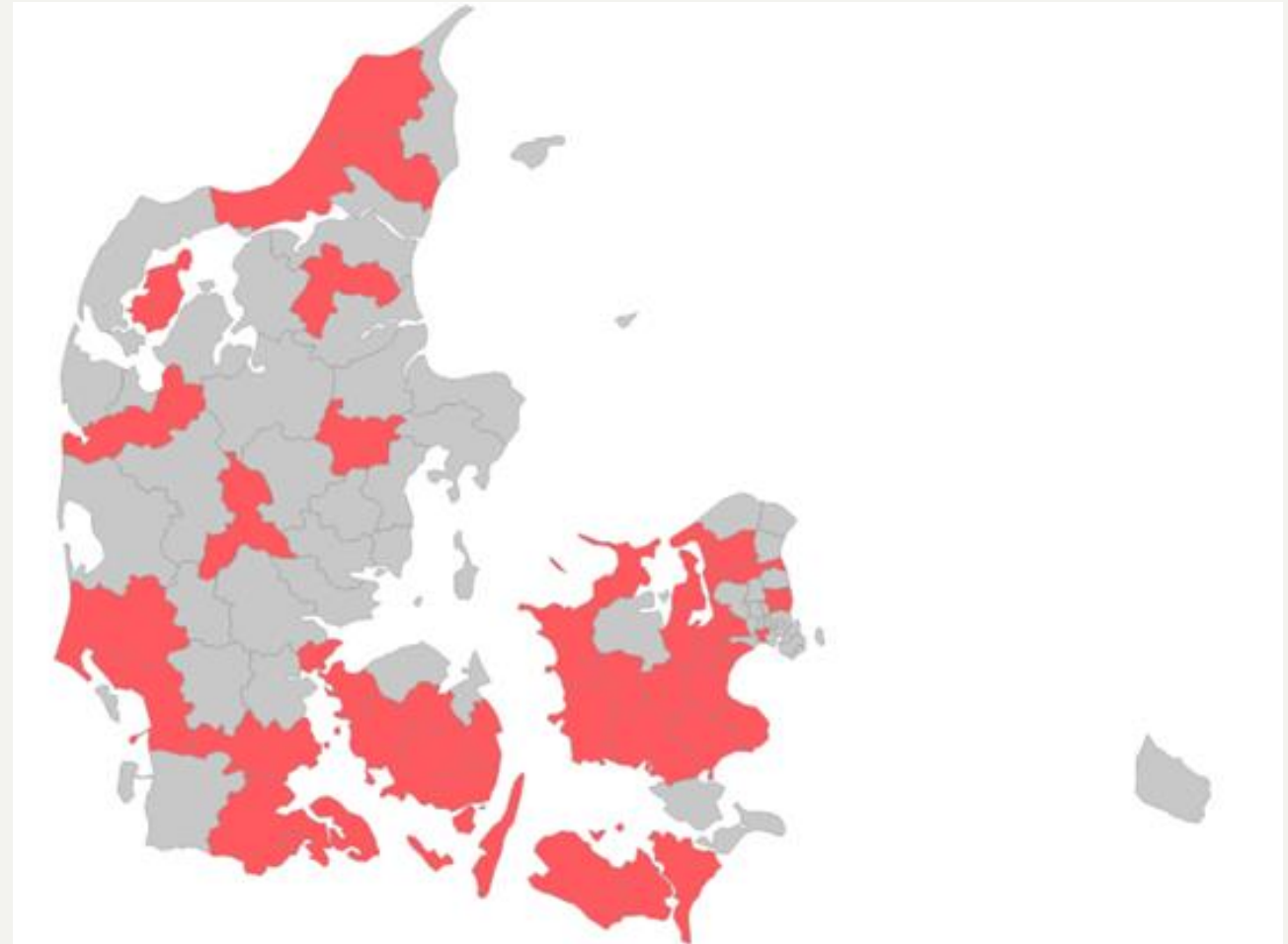
Kommunal Økonomisk forum 2023

Projekt øget viden om særligt dyre enkeltsager på voksenområdet

47 kommuner og 683 borgersager

KOMPLEMENT

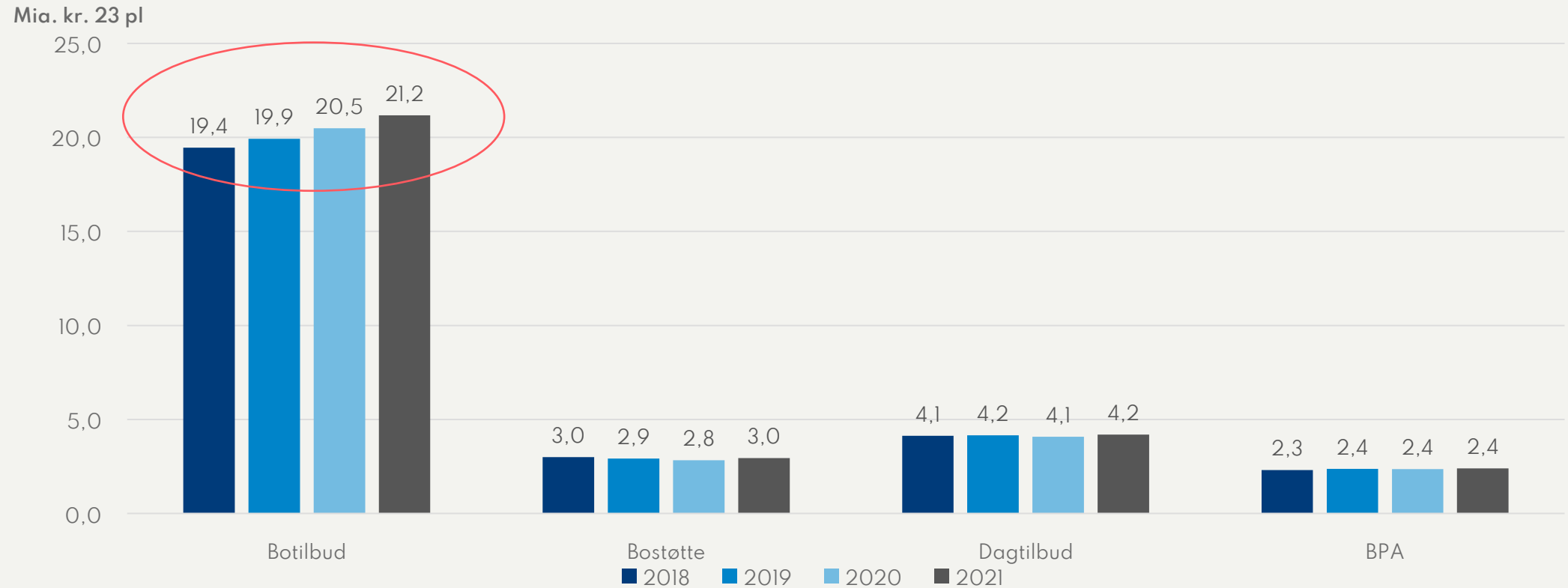
slido

Et ord der beskriver jeres oplevelse af det specialiserede voksenområde.

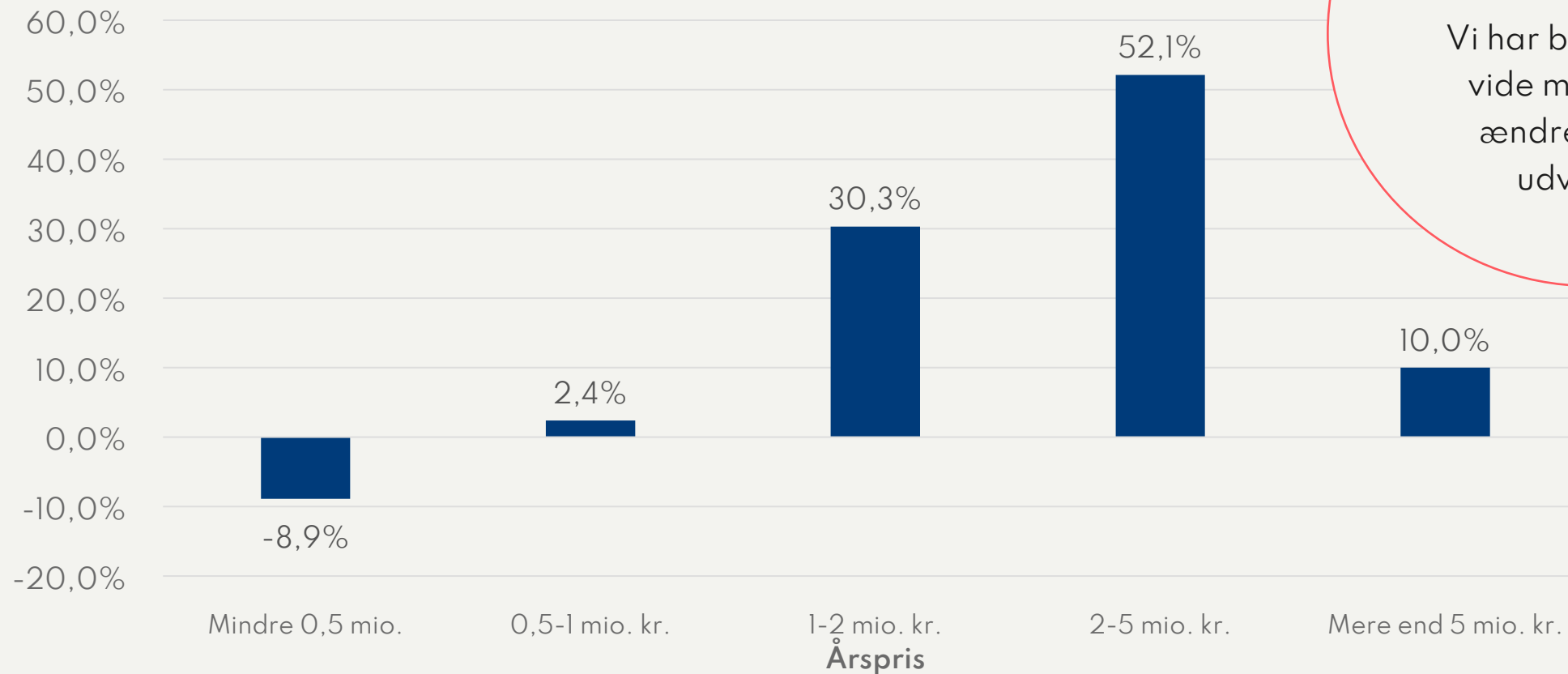
ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

Vi ved udgifterne til det voksenspecialiserede område er stigende
- Og vi ved at det er på botilbudsområdet

Det er tilbuddene der koster over en mio. kr. om året der er steget

Vækst i antal
modtagere

Mange hypoteser,
men meget lidt fakta...

Vi har behov for at
vide mere for at
ændre i denne
udvikling!

KOMPLEMENT

Nyt projekt – øget viden om særligt dyre enkeltsager

- 47 kommuner har deltaget
- 683 borgere i botilbud er screenet af jer selv
- 36 spørgsmål om hver eneste borger er besvaret
- Kriterie: Udgift over 2 mio. kr.

Formål har meget været, at undersøge **karaktersistika** og om der er **handlemuligheder**.

Nysgerrig på om tendenser for tilbud over 2 mio. kr. kan også gælde tilbud under 2 mio. kr.?

Sagsgennemgang ift. dyre enkeltsager										
Kommune:		xxx								
Dato:		01-11-2022								
Grunddata		1	2	3	4					
		Køn	Svar 1	Alder	Svar 2	Samlet udgift det specialiserede socialområde (ex. refusion)	Svar 3	Udvikling i udgift over tid		
7	Sag Nr									
8	Sag nr.	1								
9	Sag nr.	2					2,0-2,5 mio. kr.			
10	Sag nr.	3					2,5-3,0 mio. kr.			
11	Sag nr.	4					3,0-3,5 mio. kr.			
12	Sag nr.	5					3,5-4,0 mio. kr.			
13	Sag nr.	6					4-6 mio. kr.			
14	Sag nr.	7					6-10 mio. kr.			
15	Sag nr.	8					over 10 mio. kr.			

Trin 1: Hvad er problemet

Trin 2: Hvad er handlemulighederne

Dagsorden for del

1. **Hvem** er de her borgere?
2. 10 hypoteser - **hvorfor** er tilbuddene til disse borgere blevet dyre?
3. **Hvad** kan der gøres?

De deltagende kommuner har ikke set disse resultater!

Spørgsmålet I bør stille lige nu er derfor:

"Hvor er det både godt og spændende vi er med i dette her og I har lavet dette store stykke arbejde!"

"Hvad blev I optaget af?"

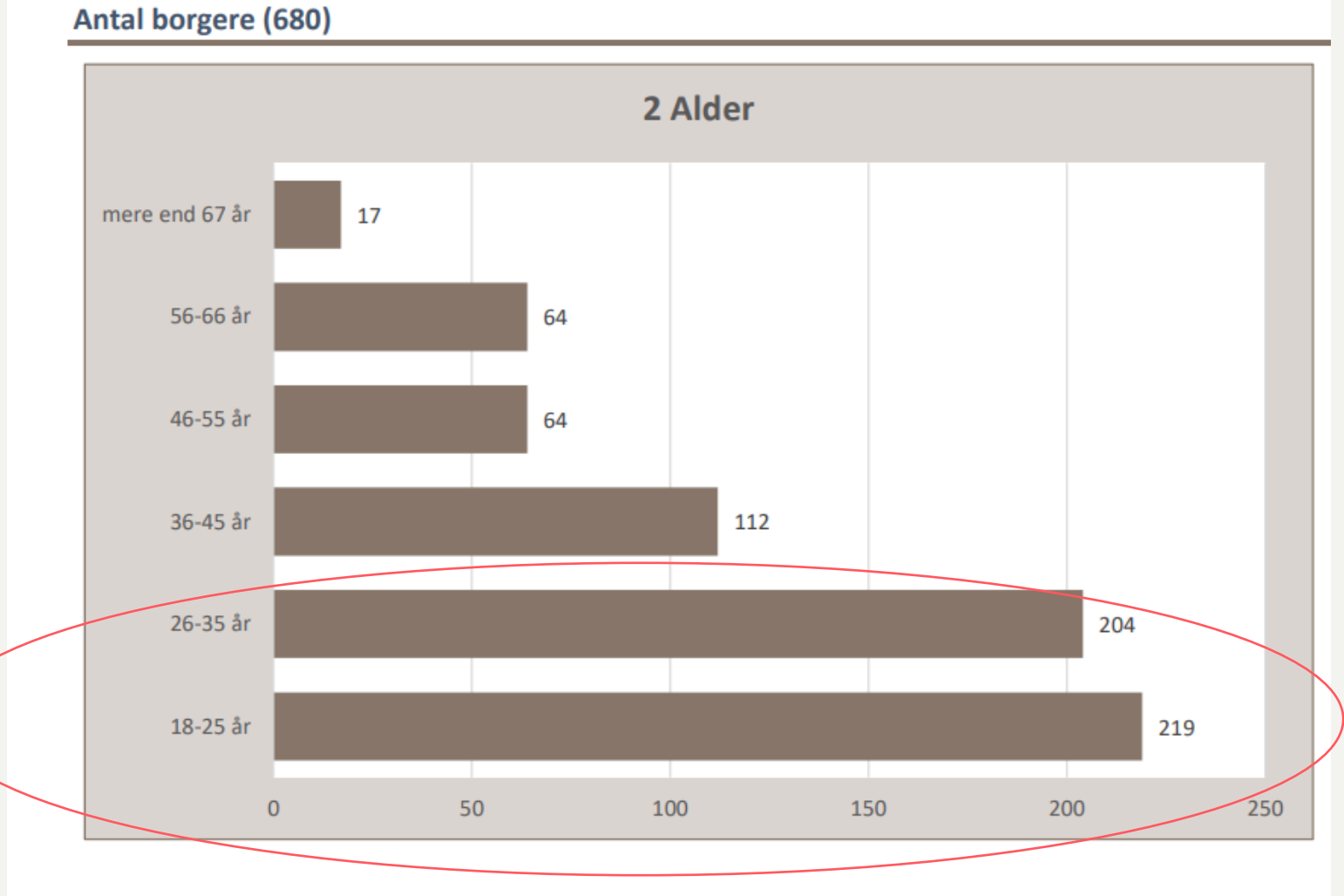
Hvem er de?

KOMPONENT

2/3 er unge – dvs. mellem 18-35 år

Karakteristika

Målgruppen – hvilke udfordringer har borgerne

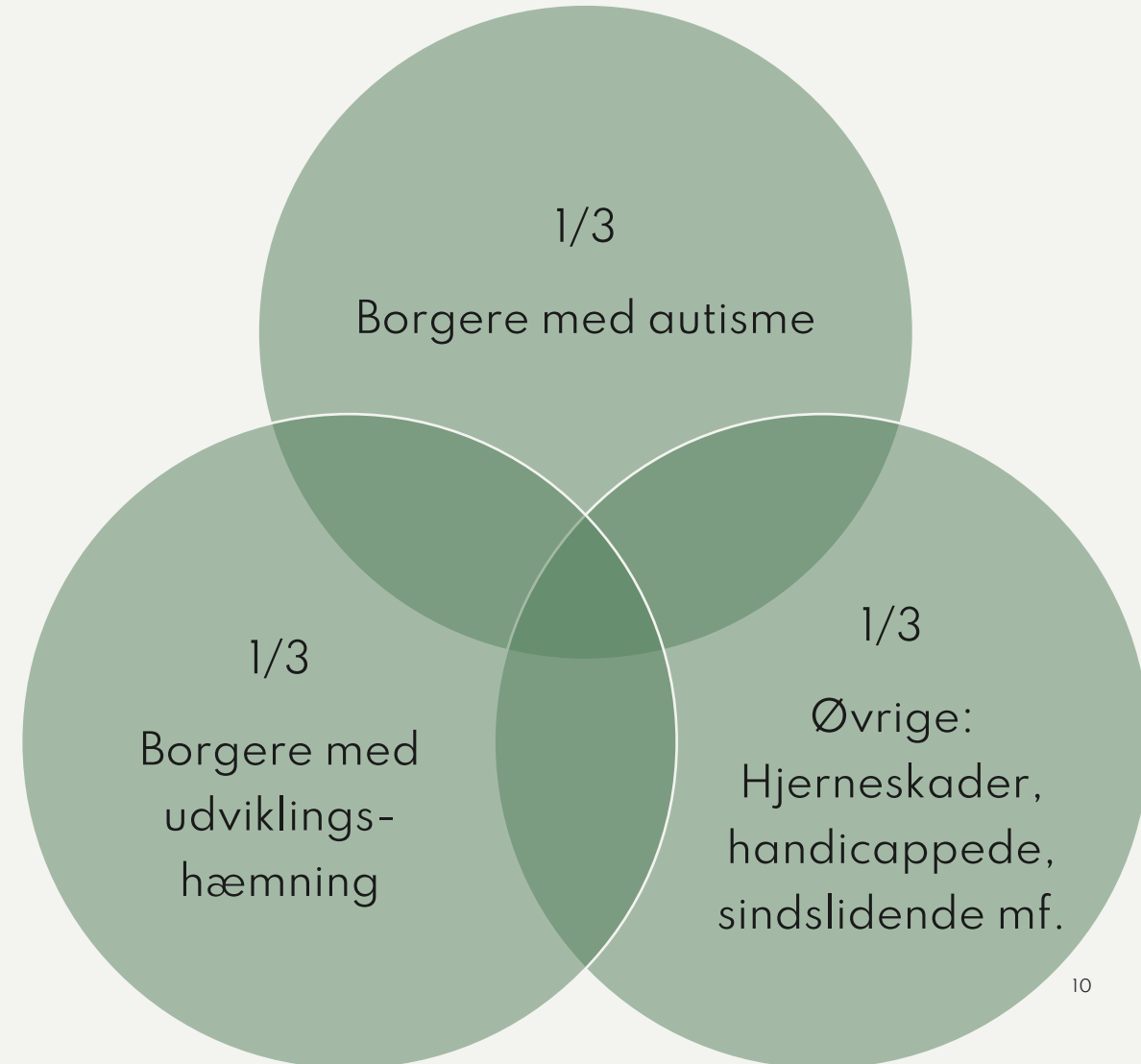
Karakteristika og
handlemulighed

Lidt over halvdelen har:

- Udviklingshæmning
- Autisme kombineret med udviklingshæmning

Tydelige målgrupper med mulighed for specialisering, udvikling, netværk mm.

Gælder det også de øvrige sager?

Stor variation mellem hvilke målgrupper der har et dyrt tilbud

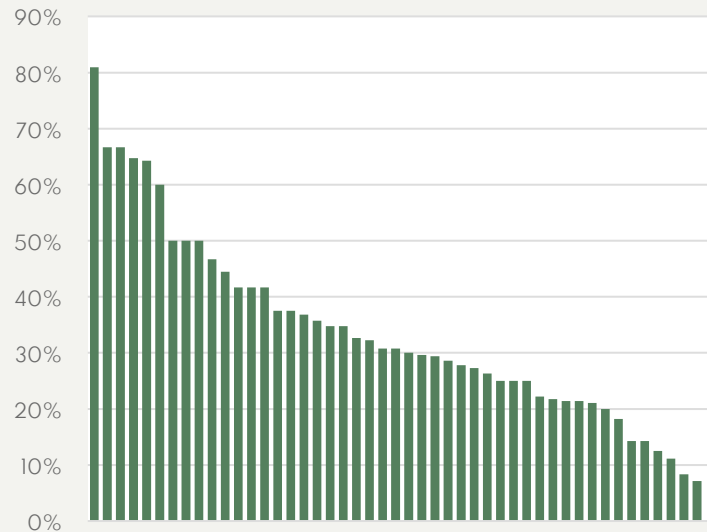
Nysgerrig på hvorfor?

Vi skal finde ud af, hvad der præger den faglige praksis og anvendte tilbud i kommuner med en høj og lav andel.

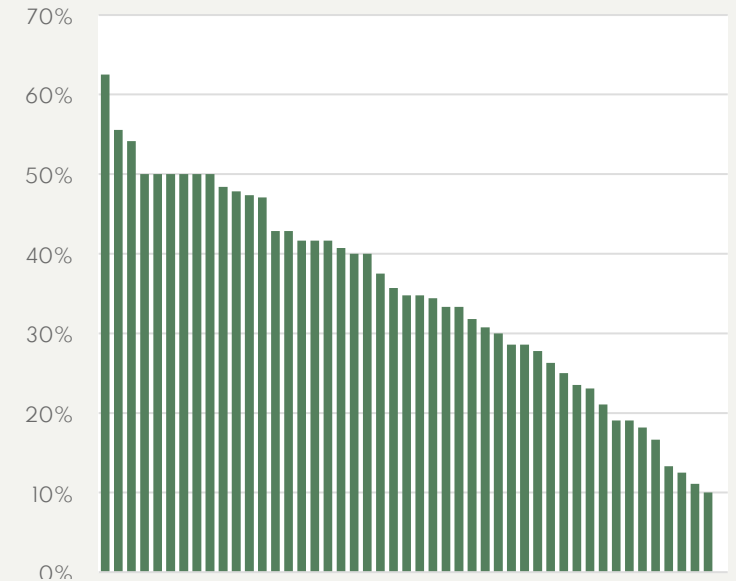
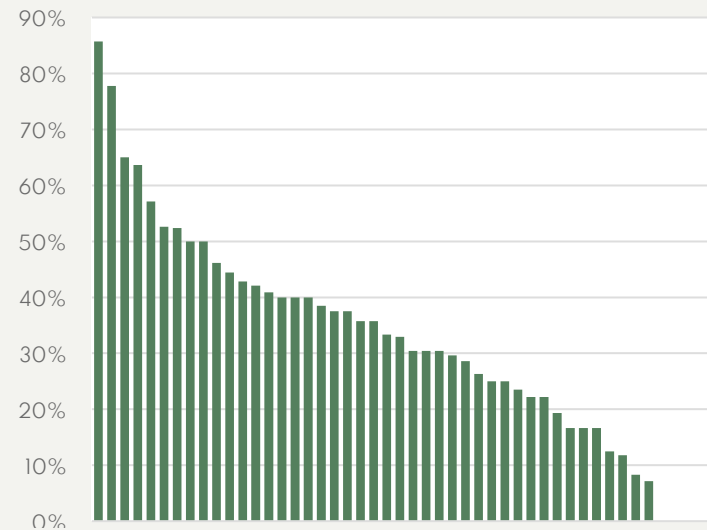

Øvrig

Udviklingshæmmet

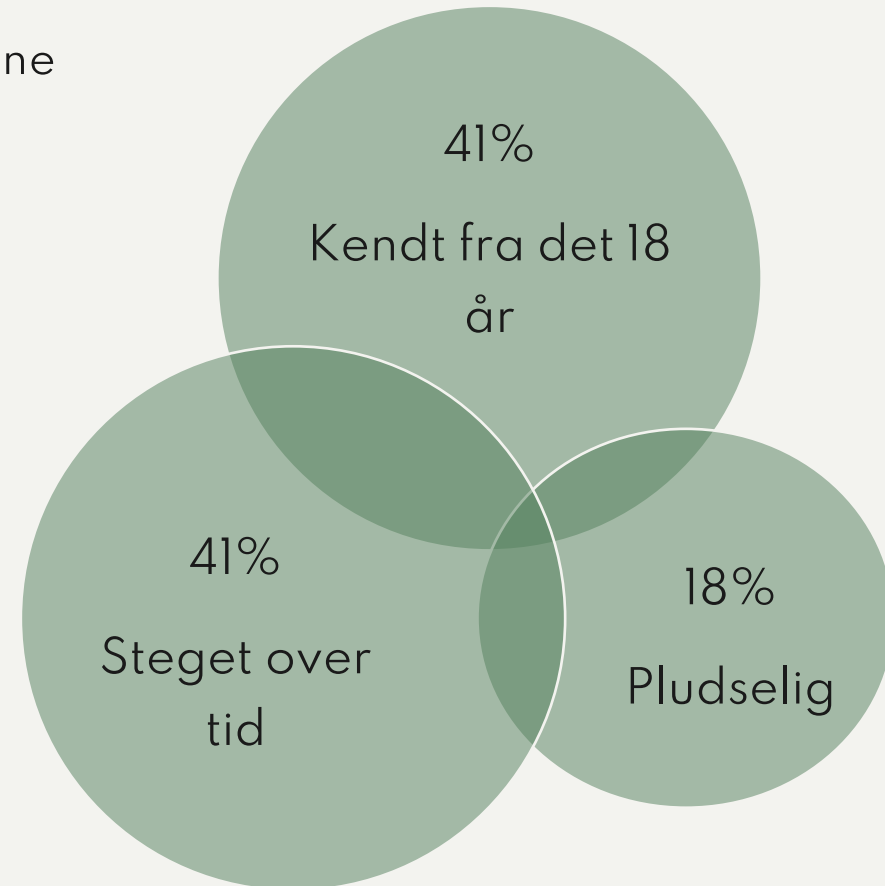
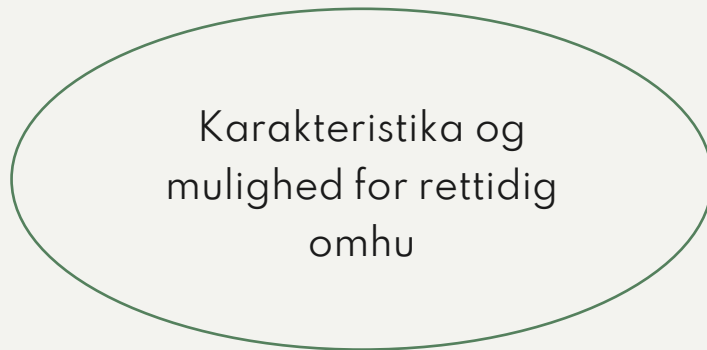

Autisme mm.

Vi har kendt størstedelen – kun 19% er ”pludselige”

Faktisk havde 58% en foranstaltning i børneårene

Uhensigtsmæssig adfærd er udslagsgivende for valg af tilbud

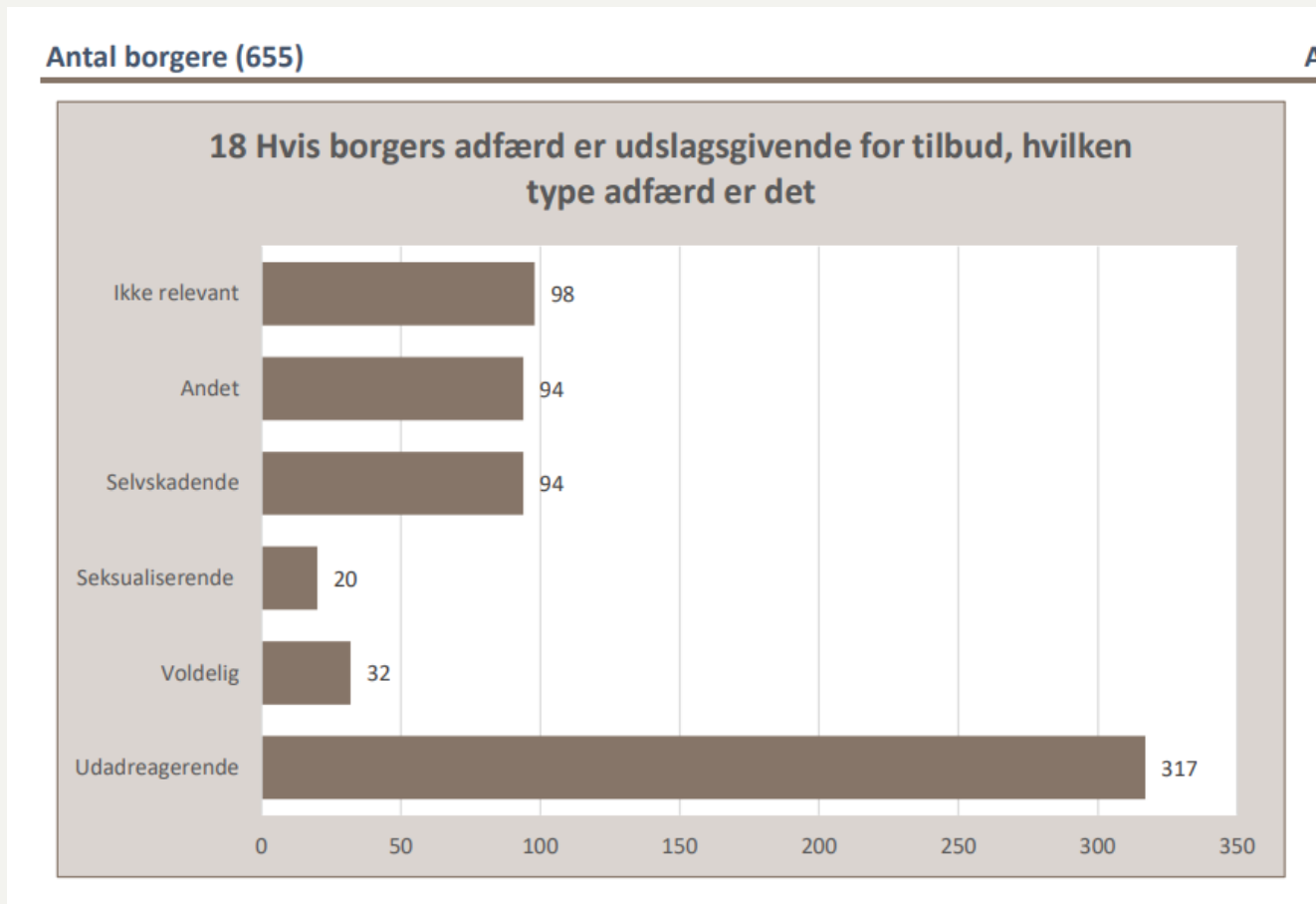
Karakteristika og
handlemulighed

I 85% er borgerens adfærd udslagsgivende for valg af tilbud

I 2 ud af 3 tilfælde er denne adfærd udadreagerende eller voldelig

”Kun” magtanvendelser i 30%

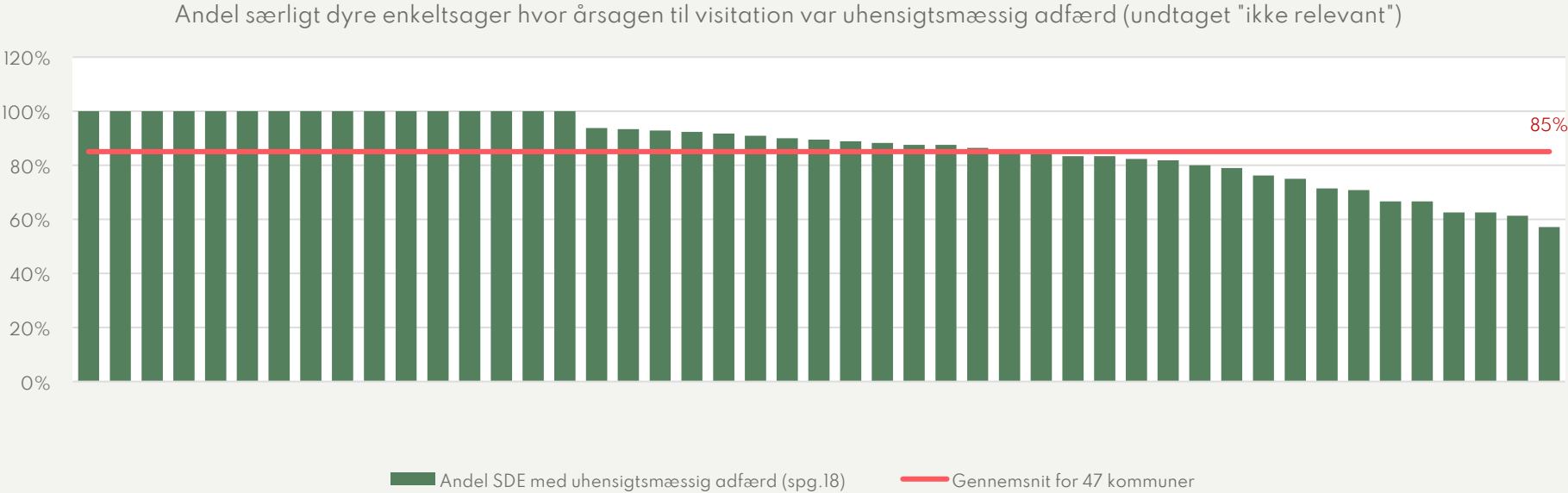
Vi skal være nysgerrige på kompetencer!

Adfærd som udslagsgivende - for spredning mellem kommunerne

Hvis borgeren ikke har en uhensigtsmæssig adfærd – hvorfor er tilbuddet så dyrt?

Hvordan sikrer vi målrettet, at tilbuddene arbejder på at reducerer denne adfærd?

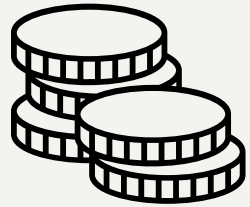

10 hypoteser

- hvorfor bliver tilbuddene til disse borgere så dyre?

10 hypoteser om hvorfor tilbuddene er blevet dyrere

1. Det skyldes de private
2. Der er ingen valgmuligheder ift. tilbud
3. Enkeltmandstilbuddene presser det hele op
4. Ingen vil have dem – de flyttes rundt
5. Ankestyrelsens afgørelser presser udgifterne op
6. Domme gør, at de har brug for dyrere tilbud
7. Andre kommuner handler på vores vegne
8. Det er de pårørende der presser
9. Behandlingspsykiatrien
10. De særlige pladser

slido

Med et ord - hvor er borgerne hos jer blevet dyrere?

① Start presenting to display the poll results on this slide.

Et øjebliksbillede - hvad købes privat, kommunalt eller regionalt?

Vi ved fra andre undersøgelser, at der har været vækst i private tilbud.

Hvis vi ikke ændrer noget i praksis – så vil udviklingen være den samme.

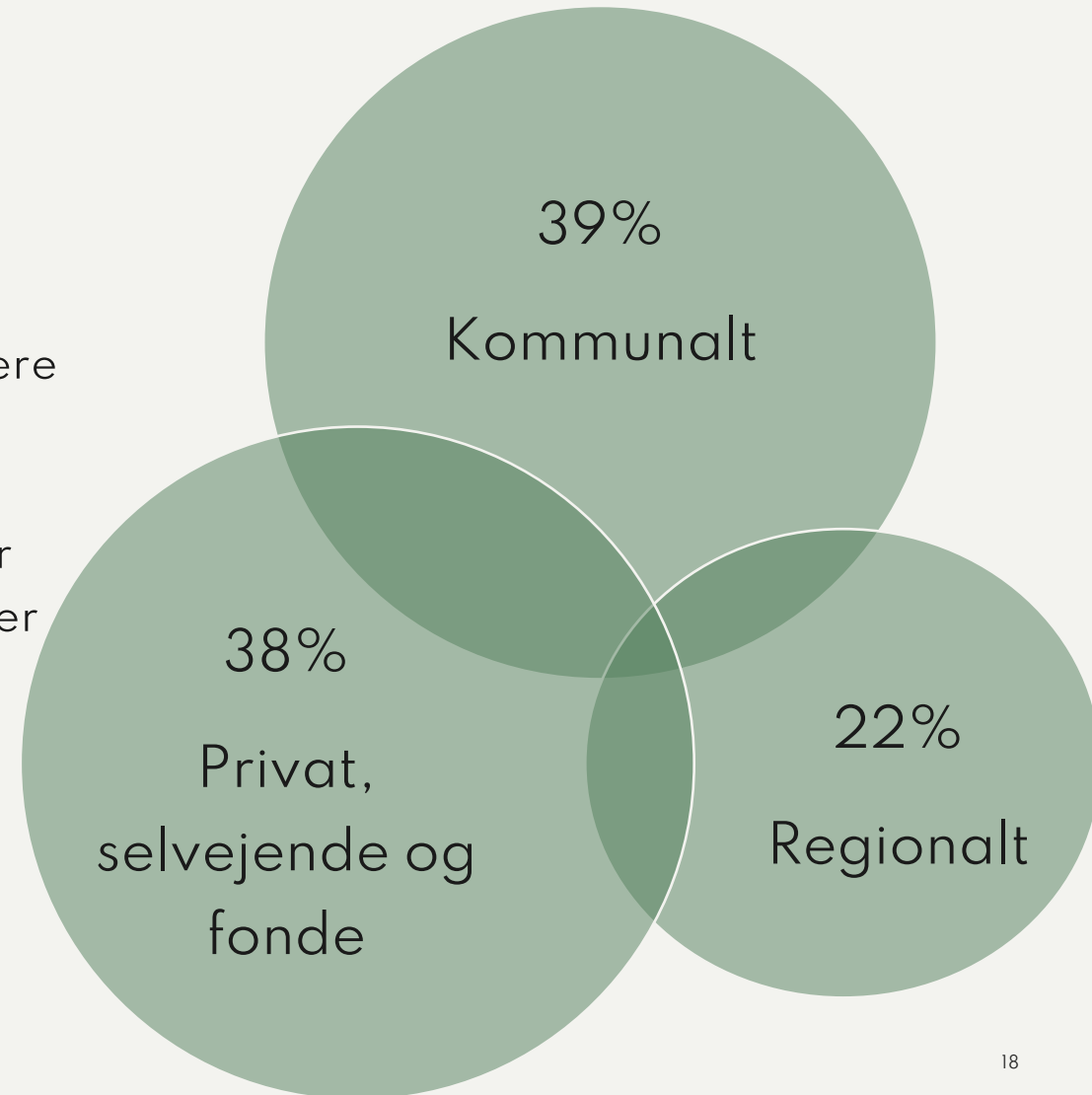
Mest i kommunerne: Tilbud til borgere med hjerneskader

Mindst i kommunerne: Tilbud til borgere med sindslidelser

Karakteristika og handlemulighed
... Hvis man vil?

KOMPONENT™

Valgte tilbud er i over halvdelen af tilfældene eneste mulige løsning

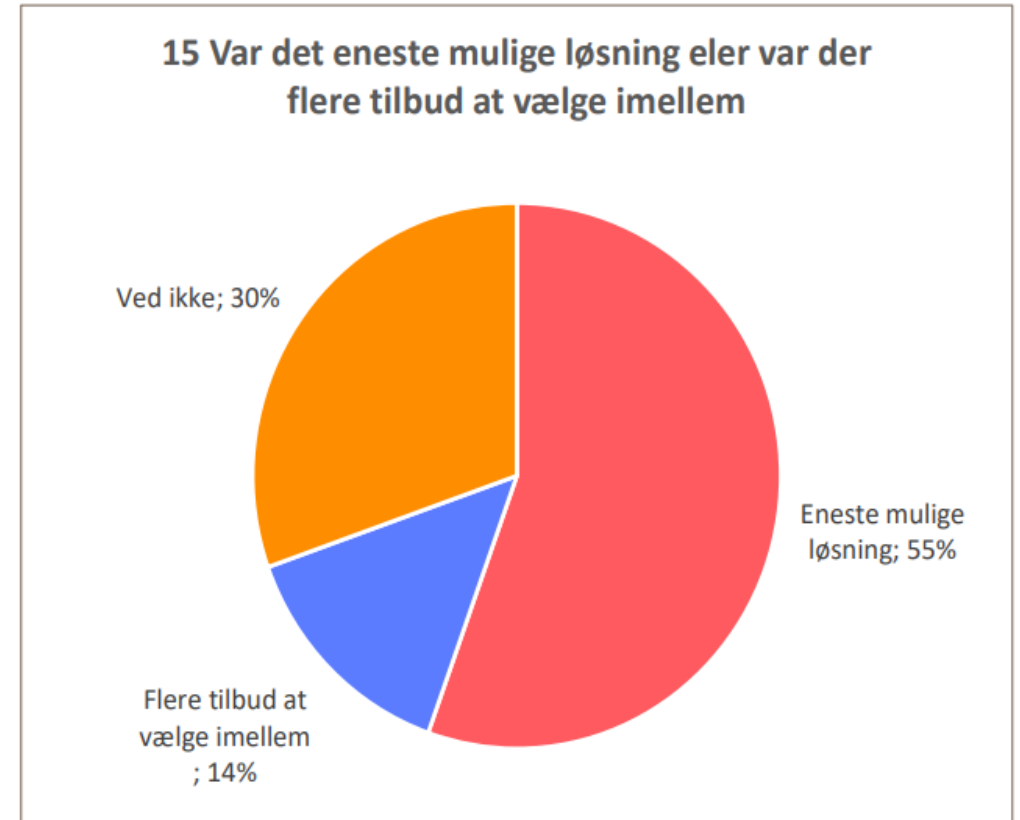
Myndighederne må tage hvad der er.....

Vi har **ikke** kunne identificere noget særligt:

- Målgrupper mv. og eneste løsning.
- Adfærd og eneste løsning
- Hvor tilbuddet købes

Bestemt et tema til det videre arbejde!

Handlemulighed

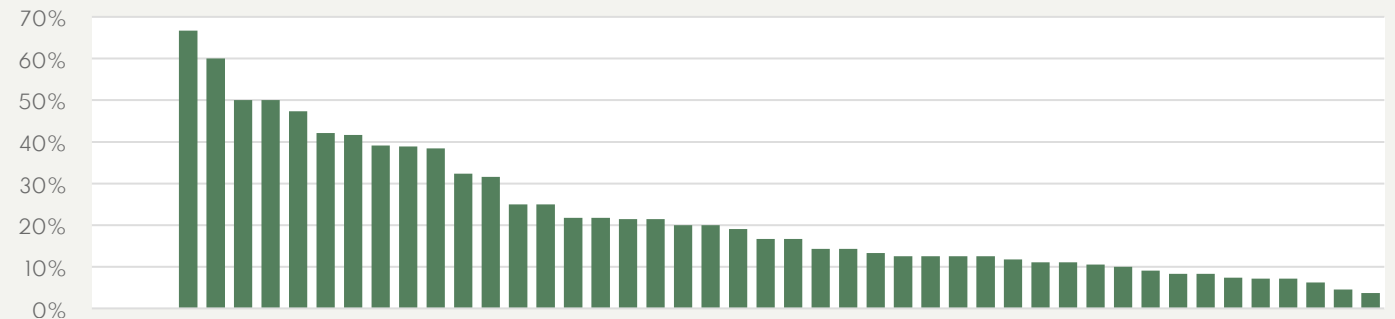

20 % i særligt dyre tilbud har en dom

Karakteristika og
handlemulighed

- Sindslidelse: 39%
 - 2 ud af 3 af disse er domme er til psykiatrisk behandling
- Udviklingshæmmede: 24%
 - Af disse har næste alle en foranstaltningsdom
- Autisme: 13%
- Øvrige 13%

Andel med kriminel adfærd

Det er **ikke** enkeltmandstilbud der presser udgifterne

- 14 ud af 5 tilbud er der 4 pladser eller flere i botilbuddet

Udgiften stiger **ikke**, fordi "ingen" vil have dem!

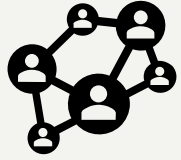
- 57% har de sidste 5 år kun haft et botilbud
- 30% har max haft 2 botilbud de sidste 5 år

Ankestyrelsens afgørelser presser **ikke** udgifterne

- 10% af sagerne har været forbi Ankestyrelsen
- Vurderer i 11 sager at Ankestyrelsens afgørelse har påvirket udgiftsniveauet = 1,6%
- Men det siger ikke noget om præsedenssager og principafgørelser der påvirker!

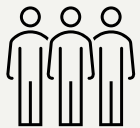
Det er **ikke** vanskelige pårørende

- "Kun" 112% er pårørende involveret og vanskeligt

Kommunerne kan selv handle i sagerne

- I har handleforpligtigelsen i 98% af sagerne

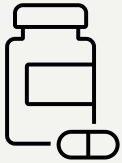

Kommunalpolitikere ... I blander jer ikke

- Har været involveret i 12% af sagerne – en kommune har praksis ift. forelæggelse
- I ca. 1 ud af 4 sager er der samtidig udfordringer i samarbejdet med de pårørende

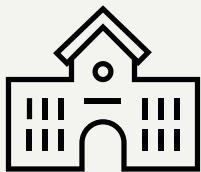
1 ud af 4 er ikke velbehandlet i behandlingspsykiatrien

- 1 ud af 3 er velbehandlet og stor gruppe "ved ikke"
- Ikke velbehandlet er spredt ud på alle målgrupper.

Afdækkes yderligere og
handlemulighed

De er ikke målgruppen til de særlige pladser i psykiatrien

- Har været afprøvet i 1% af sagerne
- Ansøgt og afslag i 1% af sagerne
- OBS: Kun i 11% af sagerne er målgruppen borgere med sindslidelser

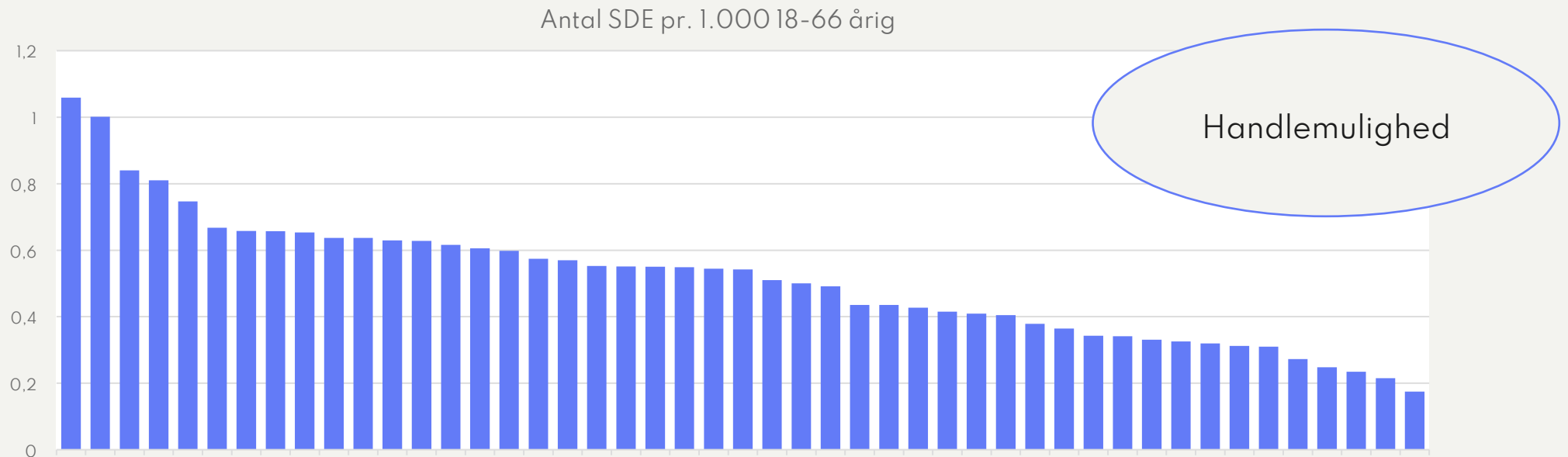
Den gode nyhed – der er noget der kan arbejdes med!

Stor variation i antallet særligt dyre enkeltsager pr. 1.000 18-66 årig

I bør hver for sig være nysgerrige på hvad jeres andel er!

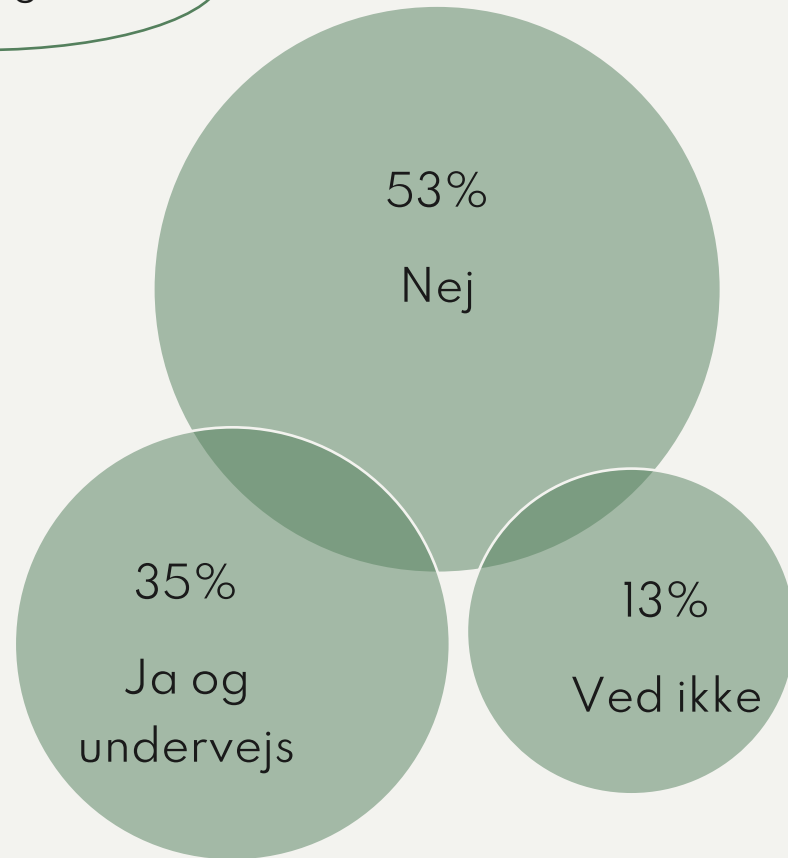
Vi skal fælles finde ud af, hvad der præger den faglige praksis i kommuner med en høj og lav andel.

Også stor variation i brug af VISO

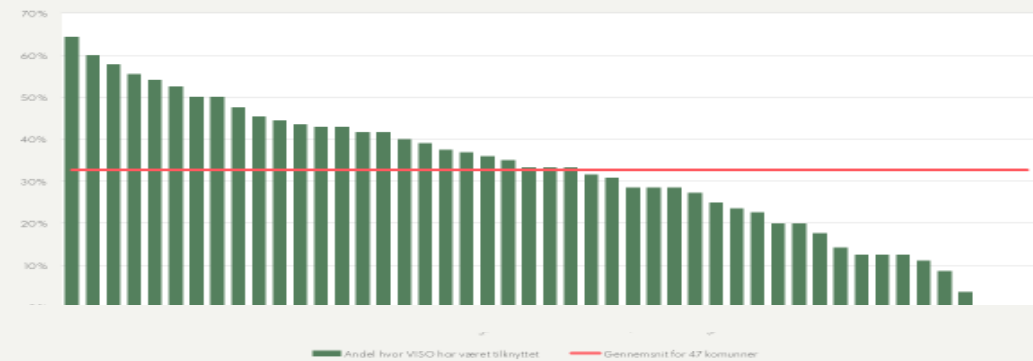
VISO: Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation i regi af Socialstyrelsen – gratis

Nysgerrighed

- Hvad er der ellers af mulighed for ift. råd og vejledning?
- Får vi læring fra VISO indlejret i praksis?
- Politisk aftale om specialplan kommer til at pålægge de højt specialiserede tilbud en råd og vejledningsforpligtigelsen

Andel sager hvor VISO har været tilknyttet fordel på kommuner

KOMPLEMENT

KOMPLEMENT

Muligheder ift. velfærdsteknologiske hjælpemidler

- I 35% er mulighederne afdækket
- I 65% er det ikke sket eller vi ved det ikke

Udviklingshæmning og udfordrende adfærd

Definition

Målgruppe og omfang

Borgerens netværk og tværsektorielt samarbejde

Hjælpemidler til at reducere udfordrende adfærd

Recovery og rehabilitering

Risiko- og beskyttelsesfaktorer

Litteratur

Hjælpemidler til at reducere udfordrende adfærd

Hjælpemidler og andre velfærdsteknologiske løsninger kan medvirke til at reducere udfordrende adfærd hos borgere med udviklingshæmning. Forudsætningen er, at de fagprofessionelle har viden om, hvordan hjælpemidlerne og teknologierne anvendes.

[Max Peder Jensen](#) | Socialstyrelsen

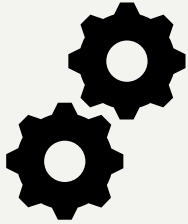
Når man ønsker at reducere udfordrende adfærd, er det centralt at sikre, at borgeren med udviklingshæmning har mulighed for at kommunikere på en måde, der kan erstatte den udfordrende adfærd, herunder at de tilbydes relevante kommunikationshjælpemidler. En forudsætning er, at de fagprofessionelle har viden om relevante kommunikationsmetoder og hjælpemidler, og at de kan anvende dem sammen med borgeren. Desuden viser nogle studier, at korrekt anvendelse af teknologier giver ro og overblik til borgeren.

Alternativ og supplerende kommunikation

En stor del af forskningslitteraturen, der handler om brugen af teknologi til at reducere udfordrende adfærd hos borgere med udviklingshæmning, drejer sig om alternativ og supplerende kommunikation (ASK). ASK er en fællesbetegnelse for mange forskellige måder at kommunikere på, fx kropsbaseret, partnerbaseret og hjælpemiddelbaseret kommunikation. Hjælpemidlerne kan være ikkeelektroniske, som fx kommunikationstavler og fotos, eller elektroniske med eller uden tale (Socialstyrelsen, 2015).

Opsamling ift. væsentlige fund pr. 12. januar - inden vi taler med jeres medarbejdere og ledere!

1. Stor variation i antallet af særligt dyre enkeltsager
2. Mange borgere der har udviklingshæmning og autisme
3. Stor variation i hvilke målgrupper, der er i tilbud til over 2 mio. kr.
4. Mange med uhensigtsmæssig adfærd
5. Manglende fokus på velfærdsteknologiske hjælpemidler

= Taler ind i myndighedernes faglige praksis, tilbudsvifterne og kompetencer + endnu mere samarbejde i rammeaftaleregi.

Behov for yderligere afdækning:

- Hvordan faglig specialiserede råd og vejledning sikres og forankres (specialeplanlægning)
- På vurderingerne af manglende psykiatrisk behandling i de forskellige målgrupper
- På de domme som disse borgere modtager eller ikke modtager - hvad, hvorfor og hvordan?

Vi ved nu noget om karakteristika og der er handlemuligheder

Vi har møde med deltagerkommunerne, besøger Direktørfora i Syd, Midt, Nord og Sjælland samt Socialcheferne i Hovedstaden og deltager i KL's myndighedsledernetværk.

En konference i marts/april:

- Udvikling af fælles tiltag; Partnerskaber, kompetenceudvikling, sags-netværk osv.
- Ide-udvikling og udveksling af lokale muligheder

Her bliver vi meget klogere og får mange flere detaljer til, hvad der skal arbejdes på:

Fra enkeltsagsbehandling til strategisk fremtidssikring

Kommunerne

- Hvordan ser netop jeres data, karakteristika og handlemuligheder ud?
- Udvikling af ny strategi: Styring, myndighed, tilbudsvifte, kompetenceudvikling og kultur
- Opfølgning af om aftalt praksis er faktisk praksis

Kreativitet

KKR / rammeaftale / sundhedsklynger

- Afdækning af potentialer hvor manglende psykiatrisk behandling er noteret
- Udvikling og realisering fælles strategi: Tilbudsvifte, sagsnetværk og kompetencer,
- Fokus på kreativitet og fra tale til handling.

Landsplan

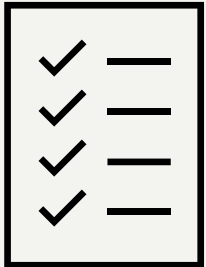
- Rammer for opgaveløsningen på det specialiserede socialområde – fagligt, juridisk og økonomisk, herunder fleksible anvendelse af botilbud og kapacitetsplanlægning.
- Forventningsafstemning med regering og Folketing

Oplægget
jeg ikke fik
holdt på
KØF 2022

Der er INGEN økonomisk kvik-fix på de specialiserede socialområder

Alle udgifter er sammenhængende med afgørelser der er konkrete og individuelle!

Komponent's anbefalinger er:

- * At få styr på jeres styring
- * At få styr på jeres indsatsstrappe – hvad mangler I for ikke at bruge dyre tilbud
- * At få styr på jeres faktiske praksis og kompetencer i myndighed
- * At forebygge systemafhængighed

Link: [Ny valgperiode: Tid til et 360-graders eftersyn af voksenområdet \(kl.dk\)](#)

- Styring og viden (empiri) wer vigtig
- Tilbudsviften og sundhedsklynger. Hvordan kan vi skabe “konkurrence” og valgmuligheder for sagsbehandlerne.
- Er tilsynene med til at drive udgiften?
- At der er få kommuner fra region midt og hovedstaden med i undersøgelsen!
- Fornyet fokus
- At alle de "gode" undskyldninger ikke holder når man ser på tallene
- At få egen kommune analyseret grundigt
- Hvad vi selv kan gøre
- Vi skal have flere pladser at vælge imellem
- God mytedræbning
- Hvilke handlemuligheder er der så?
- At adfærd koster
- Årsag og virkning ift udvikling
- Uddreagerende adflrd
- Manglende kompetencer
- Se på egen praksis
- De ti teser døde

Kontaktinformation og lidt inspiration

Maibritt Kuszon
Chefkonsulent i Komponent, tidligere
social-, arbejdsmarkeds- og sundhedsch...

maku@komponent.dk

Tlf.: 29666280

- Link: [Morsø Kommune har vendt udviklingen på det specialiserede socialområde | Komponent](#)
- Link: [Nyt styringspanel hjælper Gentofte Kommune med at tage hånd om økonomien | Komponent](#)
- “Visitationen mangler det lange lys” Link: [SUF Magasinet 0119 - Flipbook - Page 7 \(paperturn-view.com\)](#)

KOMPONENT

